

07-04-2008
KAN

Til Folketingets Sundhedsudvalg

Jeg henvender mig til udvalget som formand for Foreningen af Kommunalt Ansatte Læger (FAKL) i anledning af det lovforslag vedrørende en række ændringer af Sundhedsloven, som blev fremsat den 27. 3. 2008 (L 141). Nærmere bestemt den del der vedrører ind- og udskolingsundersøgelser af skolebørn, hvor kommunerne fremover efter forslaget selv skal kunne bestemme, om det er en læge eller en sundhedsplejerske, der skal foretage undersøgelserne. Indholdsmæssigt er det ganske bekymrende.

FAKL finder, at ind- og udskolingsundersøgelser ved læge bør opretholdes, og de erfaringer, der nævnes i bemærkningerne til lovforslaget fra forsøgsordninger uden læge, kan ikke danne grundlag for holdbare konklusioner om disse ordninger. Der er kun evalueret i to kommuner. I den ene kommune bestod evalueringen i, at skolelederen af sundhedsplejersken blev anmodet om en udtalelse på 5-6 linier! Reelt er der således ikke sådanne erfaringer, som der henvises til i bemærkningerne.

Lovforslaget indeholder faktisk ikke nogen faglige argumenter for, at børn indtil skolealderen tilbydes syv lægekonsultationer, men derefter slet ingen op gennem hele skolealderen.

Lægeundersøgelserne af alle skolebørn skaber den eneste samlede viden om sundhedstilstanden hos skolesøgende børn i kommunen. Hvis de forsvinder, vil kommunerne miste et meget vigtigt grundlag for at planlægge forebyggelse og sundhedsfremme over for børn, og man mister også muligheden for præcist at måle, om forebyggelsesindsatsen virker.

Der er et stort behov for et fokus på forebyggelse, ikke mindst over for børnene. Vi ved allerede, at danske børn generelt er tykke sammenlignet med børn i andre nordiske lande, de er mere triste, og de ryger og drikker mere. Derfor er der ikke brug for forringelser, men for en øget indsats over for børns sundhed, og foreningen finder det ikke sammenhængende, at der fra regeringens side sættes et stort og nødvendigt fokus på bedre forebyggelse i befolkningen samtidig med, at der sker en sådan kvalitetsforringelse i skolerne.

Ministeriets overordnede argument for at fjerne de lovpligtige lægeundersøgelser er, at det er vanskeligt at rekruttere læger til stillingerne som kommunallæge. Det er rigtigt, at der er speciallægemangel i Danmark, men vi synes ikke argumentet holder alligevel. Dels er der også mangel på sundhedsplejersker, dels viser vores erfaringer, at de kommuner, der skaber attraktive lægestillinger, også formår at få dem besat. Et andet centralt element er kommunallægens aflastning af den praktiserende læge, som ikke i samme grad kan ske ved sundhedsplejersken, idet denne faggruppe ikke kan foretage de nødvendige lægefaglige vurderinger.

Allerede i dag kommer op til 20 % af børn i forskolealderen ikke til en forebyggende undersøgelse hos en læge - blandt dem mange børn fra familier, der tilhører de svageste i samfundet. Hvis kravet om ind- og udskolingsundersøgelse ved læge afskaffes, vil de børn, som ikke har været til børneundersøgelse hos egen læge, kunne fortsætte med alvorlige uopdagede sygdomme. Ved ind- og udskolingsundersøgelserne ses tæt på 100 % af børnene af lægen, hvorved risikobørnene opfanges, og

der kan sættes ind med udredning, forebyggelse og evt. behandling. Et væsentligt bidrag til at mindske den sociale ulighed i sundhed.

Ifølge lovforslaget vil Sundhedsstyrelsen forud for lovens ikrafttræden udfærdige en anbefaling for uddannelse af sundhedsplejersker, der skal varetage de forebyggende helbredsundersøgelser af skolebørn, således at sundhedsplejerskerne har de nødvendige faglige værktøjer til at varetage de forebyggende helbredsundersøgelser på betryggende vis.

Vi anerkender naturligvis sundhedsplejerskernes store betydning for den kommunale sundhedstjeneste, men sundhedsplejerskernes manglende uddannelse i at stille en diagnose og manglende kendskab til evidensbaseret forebyggelse betyder, at der vil ske en klar kvalitetsforringelse af kommunernes indsats. Det er ikke kritisk ment over for sundhedsplejerskerne, der udfører godt og væsentligt arbejde, men det er ikke korrekt at sidestille deres funktion med den lægelige.

FAKL skal hermed anmode om et foretræde for udvalget.

Med venlig hilsen

Vibeke Manniche
Forkvinde for FAKL.